

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету»

Ф 40/03-67

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи

(підпис) Галина ДАНИЛІНА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 01 » 09 2023 р.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни «Управління якістю на транспорті»
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 073 «Менеджмент»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійного ступеня бакалавр

Кривий Ріг
2023

Методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів освіти денної форми навчання з навчальної дисципліни «Управління якістю на транспорті»,
(назва навчальної дисципліни)

складені на основі навчальної програми, затвердженої «21» 09 2023 р.
та навчального плану № НБ(Т) - 10/03.12-023/23,
затвердженого «16» 06 2023 р.

Укладач: викладач, к.е.н, викладач вищої категорії Іщенко Людмила Федорівна
(посада, наук. ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Методичні вказівки до проведення практичних занять
обговорено на засіданні циклової комісії
менеджменту, логістики та транспортної
інфраструктури
(повна назва циклової комісії)

Протокол № 12
від «06» 09 2023 р.

Голова циклової комісії
Надія Смирнова
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач
навчально-методичного кабінету
Марина КОЛЬЧАК
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«06» 09 2023 р.

1 Вступ

Сучасна економіка України перебуває у кризовому стані, вихід з якого можливий тільки через якість, тому що тільки висока якість продукції і послуг зробить її конкурентоспроможною. Більшість країн світу пройшли таким шляхом і підтвердили це положення, відтворивши свої економічні системи.

Відтворення економіки – це, перш за все, відтворення промисловості і транспортно-комунікаційної сфери.

Кожна з провідних фірм світу йшла до успіху своїм власним шляхом, але через одні ворота: через ворота удосконалення менеджменту якості. Це стосується не тільки якості конкретної продукції, а й ділової досконалості фірм, способу управління, його оптимізацію і гармонізацію, зацікавленості усіх працюючих у результатах своєї праці. Лідери світового ринку говорять: «У нас купують не продукцію і послуги. У нас купують довіру до нас, тобто наше ім'я», а щоб ім'я було авторитетним, потрібно впроваджувати загальну культуру якості, яка включає і обладнання, і технологію, і систему менеджменту, і персонал, і відносини з діловими партнерами на різних рівнях.

У забезпечення високої якості продукції і послуг вітчизняних підприємств важлива роль належить фахівцям, що володіють сучасними методами менеджменту якості на базі національних, європейських і міжнародних нормативно-правових документів у сфері якості.

Тому навчальна дисципліна «Управління якістю на транспорті» є обов'язковою для формування фахівців високого рівня кваліфікації.

Мета викладання навчальної дисципліни «Управління якістю на транспорті» полягає у формуванні знань, необхідних для: розгляду основних показників і систем щодо забезпечення високого рівня якості продукції і, як наслідок, її конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішніх ринках.

Методичні вказівки мають сприяти глибокому засвоєнню здобувачами вищої освіти положень і проблем курсу «Управління якістю на транспорті», орієнтуючи їх на самостійне вивчення окремих питань.

2 Тематичний план практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5 семестр		
Розділ №1. «Основні категорії якості, стандарти та метрологічне забезпечення якості продукції»		
1.1	Визначення основні понять у сфері якості.	2
1.2	Забезпечення економічних та правових аспектів якості	2
1.3	Право на державний захист споживачів продукції в Україні	2
Всього за розділом №1		6
Розділ №2. «Етапи розвитку та сучасний стан теорії і практики менеджменту якості»		
2.1	Розвиток менеджмент якості в економічно розвинених країнах	2
2.2	Сьогодення теорії і практики менеджменту якості	2
2.3	Визначення сучасного стану діяльності з менеджменту якості в Україні	2
Всього за розділом №2		6
Розділ №3. «Стандарти та нормативна база менеджменту якості»		
3.1	Основні положення Державної системи стандартизації України	2
3.2	Міжнародна та регіональна діяльність України у сфері стандартизації	2
Всього за розділом №3		4
Розділ №4. «Метрологічне забезпечення якості продукції»		
4.1	Загальні відомості про техніку вимірювання і засоби вимірювальної техніки	2
4.2	Метрологічна служба України	1
Всього за розділом №4		3
Всього за 5 семестр		19
6 семестр		
Розділ №5. «Система управління якістю продукції»		
5.1	Процеси системи управління якістю продукції на різних етапах її життєвого циклу	2
5.2	Система управління безпекою харчових продуктів (НАССР)	2
5.3	Ключові аспекти системи якості послуг транспортного підприємства	2
5.4	Маркетинг в системі якості послуг транспортного підприємства	2
Всього за розділом №5		8
Розділ №6. «Прогнозування, планування та оцінювання рівня якості»		
6.1	Класифікація показників рівня якості продукції	2
6.2	Патентно-правові, екологічні, економічні та показники безпеки продукції	2
6.3	Загальні відомості прогнозування, планування і оцінювання рівня якості продукції	2
6.4	Оцінювання рівня якості продукції	2
Всього за розділом №6		8
Розділ №7. «Підтвердження відповідності продукції і систем якості та їх розвиток в умовах глобалізації ринку»		
7.1	Основні положення державної системи сертифікації УкрСЕПРО	2
7.2	Сертифікація систем якості в системі УкрСЕПРО	1
Всього за розділом №7		3
Всього за 6 семестр		19
Всього за навчальною дисципліною		38

3 Практичні роботи

РОЗДІЛ №1. «ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ ЯКОСТІ, СТАНДАРТИ ТА МЕТРОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ»

Практичне заняття №1.1

Тема роботи: «Визначення основних понять у сфері якості»

Мета роботи: розглянути сутність, призначення і основні елементи системи якості

План роботи

1. Розглянути основні поняття і визначення у сфері якості
2. Сформувати уявлення стосовно якості продукції як об'єкту управління

Питання для обговорення:

1. Що означає поняття «продукція», які є її види?
2. Якими нормативними документами регламентується менеджмент якості?
3. Що означають терміни «якість», «характеристика якості», «управління якістю», «настанови з якості», «політика у сфері якості», «цілі у сфері якості», «проект», «методика», «відповідність», «невідповідність», «протокол» та «коригувальна дія»?
4. Що називають колом якості?
5. Які ви знаєте види старіння продукції?
6. Які положення стосуються характеру об'єкта управління?
7. Які положення стосуються механізму управління?

Література: Л.1. с. 12-15; Л.3. с. 13-29, 39-42.

Практичне заняття №1.2

Тема роботи: «Забезпечення економічних та правових аспектів якості»

Мета роботи: сформувати уявлення відносно еволюції менеджменту якості, ролі та напрямів менеджменту якості в Україні

План роботи

1. Надати характеристику економічним показникам якості
2. З'ясувати сутність контракту як правової форми забезпечення якості
3. Визначити особливості юридичної відповідальності за якість

Питання для обговорення:

1. Які фактори впливають на якість продукції?
2. Яких помилок допускаються виробники при розгляді економічної вигідності поліпшення якості?
3. Надайте визначення поняттю «контракт»
4. Що передбачено за невиконання контрактних зобов'язань?
5. Яка контрактна робота передбачена стандартами ISO 9000?
6. Які права має споживач при поставці неякісної продукції?

Література: Л.1. с. 22-27; Л.3. с. 43-49; Л.4. с. 37-39.

Практичне заняття №1.3

Тема роботи: «Право на державний захист споживачів продукції в Україні»

Мета роботи: з'ясувати сутність та розглянути елементи системи стандартизації та діяльність України у цьому напрямі

План роботи

1. Розглянути основи державного захисту прав споживачів продукції в Україні
2. Розглянути відповідальність за шкоду заподіяну товарами неналежної якості

Питання для обговорення:

1. Якими нормативно-правовими актами регулюється захист прав споживачів в Україні?
2. У чому полягає юридична відповідальність за якість продукції і послуг?
3. Які існують права споживачів продукції і послуг в Україні?
4. Як захищаються права споживачів продукції і послуг в Україні?

Література: Л.1. с. 98-104, 114-124.

РОЗДІЛ №2. «ЕТАПИ РОЗВИТКУ ТА СУЧАСНИЙ СТАН ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ»

Практичне заняття №2.1

Тема роботи: «Розвиток менеджмент якості в економічно розвинених країнах»

Мета роботи: розглянути етапи розвитку менеджменту якості в економічно розвинених країнах

План роботи

1. Розглянути етапи розвитку менеджменту якості в економічно розвинених країнах
2. Визначити комплексне управління якістю в концепції управління

Питання для обговорення:

1. Назвіть та охарактеризуйте основні етапи розвитку менеджменту якості
2. Яке призначення служби якості на підприємстві?
3. Що передбачили принципи Ф. Тейлора?

Література: Л.3. с. 50-55; Л.4. с. 61-67.

Практичне заняття №2.2

Тема роботи: «Сьогодення теорії і практики менеджменту якості»

Мета роботи: розглянути сучасні підходи до менеджменту якості

План роботи

1. З'ясувати особливості робіт Е. Демінга з менеджменту якості
2. Надати характеристику роботам Дж. Джурана з менеджменту якості
3. Визначити пріоритетність робіт К. Ісікави з менеджменту якості
4. Розглянути роботи Г. Тагучі з менеджменту якості

Питання для обговорення:

1. У чому полягають внески у розвиток менеджменту якості Е. Демінга?
2. Які внески у розвиток менеджменту якості зробив Дж. Джуран?
3. Внески у розвиток менеджменту К. Ісікави?
4. Які роботи створив Г. Тагучі у розвитку менеджменту якості?

Література: Л.3. с. 55-85.

Практичне заняття №2.3

Тема роботи: «Визначення сучасного стану діяльності з менеджменту якості в Україні»

Мета роботи: визначити та сформулювати уявлення відносно сучасного стану розвитку менеджменту якості в Україні

План роботи

1. З'ясувати особливості етапів розвитку вітчизняного менеджменту якості
2. Охарактеризувати діяльність державних органів у сфері менеджменту якості
3. Визначити особливості діяльності громадських організацій у сфері менеджменту якості
4. Розглянути напрями міжнародної та регіональної співпраці України у сфері менеджменту якості

Питання для обговорення:

1. Які етапи пройшов вітчизняний менеджмент якості?
2. У чому полягає діяльність державних органів України з менеджменту якості?
3. У чому полягає діяльність громадських організацій України з менеджменту якості?
4. Яку участь бере Україна в діяльності міжнародних та регіональних організацій з менеджменту якості?

Література: Л.3. с. 89-115.

РОЗДІЛ №3. «СТАНДАРТИ ТА НОРМАТИВНА БАЗА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ»

Практичне заняття №3.1

Тема роботи: «Основні положення Державної системи стандартизації України»

Мета роботи: розглянути основні напрями і положення Державної системи стандартизації України

План роботи

1. Розглянути основні поняття і визначення зі стандартизації
2. З'ясувати особливості роботи державної і відомчої служби стандартизації
3. Визначити напрями роботи служби стандартизації підприємства

Питання для обговорення:

1. Яку роль відіграють стандарти в менеджменті якості?
2. Які завдання менеджменту якості вирішуються з допомогою стандартів на стадії проектування і розроблення продукції?
3. Які завдання менеджменту якості вирішуються за допомогою стандартів на стадії виробництва?
4. Які завдання менеджменту якості вирішуються за допомогою стандартів на стадії збуту та продажу продукції?
5. Які завдання менеджменту якості вирішуються за допомогою стандартів на стадії експлуатації продукції?
6. Які ви знаєте органи державної і відомчої служби стандартизації в Україні?
7. Які функції виконує служба стандартизації підприємства?

Література: Л.1. с. 40-61.

Практичне заняття №3.2

Тема роботи: «Міжнародна та регіональна діяльність України у сфері стандартизації»

Мета роботи: розглянути напрями співпраці України зі стандартизації

План роботи

1. Надати характеристику міждержавній системі стандартів
2. Розглянути напрями міжнародної та європейської діяльності України у сфері стандартизації
3. Визначити особливості діяльності України з міждержавної стандартизації

Питання для обговорення:

1. Які ви знаєте вітчизняні системи стандартів?
2. Чим визначається техніко-економічна ефективність стандартизації?
3. У чому полягає нова концепція діяльності зі стандартизації в Україні?
4. Яку участь бере Україна в міжнародній і регіональній стандартизації?
5. Яку участь бере Україна в міждержавній стандартизації?

Література: Л.3. с. 116-121; Л.4. с. 39-42.

РОЗДІЛ №4. «МЕТРОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ»

Практичне заняття №4.1

Тема роботи: «Загальні відомості про техніку вимірювання і засоби вимірювальної техніки»

Мета роботи: сформулювати уявлення відносно сутності і призначення метрології як науки

План роботи

1. Розглянути основні поняття і визначення метрології
2. З'ясувати сутність елементів класифікації вимірювань і їх основні характеристики
3. Визначити особливості елементів класифікації засобів вимірювальної техніки, їх метрологічні характеристики
4. Розглянути засоби вимірювальної техніки та їх вибір

Питання для обговорення:

1. У чому полягає метрологічне забезпечення якості продукції?
2. Якими нормативними документами регламентується метрологічне забезпечення якості?
3. Як класифікуються вимірювання і які їх основні характеристики?
4. Як класифікуються засоби вимірювання техніки і які їхні метрологічні характеристики?
5. Які похибки мають місце під час технічних вимірювань?
6. Які є засоби вимірювальної техніки і як їх виміряти?

Література: Л.3. с. 121-129.

Практичне заняття №4.2

Тема роботи: «Метрологічна служба України»

Мета роботи: розглянути призначення і напрями діяльності метрологічної служби України

План роботи

1. Надати характеристику діяльності метрологічної служби України
2. З'ясувати особливості державного метрологічного контролю та нагляду
3. Розглянути елементи європейської і міжнародної співпраці у сфері метрології
4. Визначити сутність, призначення і особливості метрологічного забезпечення підготовки виробництва

5. Надати характеристику метрологічному забезпеченню і атестації не стандартизованих засобів вимірювальної техніки

Питання для обговорення:

1. Які органи належать до державної метрологічної служби?
2. Які органи належать до відомчої метрологічної служби?
3. Які функції виконує метрологічна служба підприємства (організації)?
4. У чому полягає державний метрологічний контроль і нагляд?
5. Яку участь бере Україна в європейській та міжнародній діяльності у сфері метрології?
6. У чому полягає метрологічне забезпечення підготовки виробництва?
7. У чому полягає метрологічне забезпечення не стандартизованих засобів вимірювальної техніки?

Література: Л.2. с. 70-89; Л.3. с. 130-137.

РОЗДІЛ №5. «СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ»

Практичне заняття №5.1

Тема роботи: «Процеси системи управління якістю продукції на різних етапах її життєвого циклу»

Мета роботи: визначити особливості процесу управління якістю продукції на різних етапах її життєвого циклу

План роботи

1. Надати характеристику процесам системи управління якістю продукції на стадії маркетингу і вивчення ринку
2. Розглянути процеси системи управління якістю на стадії проектування та розроблення продукції
3. З'ясувати особливості процесів системи управління якістю продукції на стадії планування та розроблення виробничих процесів її виготовлення
4. Охарактеризувати процеси системи управління якістю продукції на стадії закупівлі
5. Визначити особливості процесів системи управління якістю продукції на стадії її виробництва

Питання для обговорення:

1. Які процеси в системі якості мають місце на стадії маркетингу та вивчення ринку?
2. Які процеси в системі якості мають місце на стадії проектування та розроблення продукції?
3. Які процеси в системі якості мають місце на стадії планування та розроблення виробничих процесів виготовлення продукції?
4. Які процеси в системі якості мають місце на стадії закупівлі?
5. Які процеси в системі якості мають місце на стадії виробництва продукції?

Література: Л.3. с. 175-209.

Практичне заняття №5.2

Тема роботи: «Система управління безпекою харчових продуктів (НАССР)»

Мета роботи: сформулювати уявлення відносно сутності, складників і призначення системи управління безпекою харчових продуктів (НАССР)

План роботи

1. Розглянути процеси системи управління якістю продукції на стадії її перевірки
2. Надати характеристику процесам системи управління якістю продукції на стадії її пакування

та складування

3. З'ясувати процеси системи управління якістю продукції на стадіях її збуту та продажу, монтажу та здавання в експлуатацію
4. Охарактеризувати процеси системи управління якістю продукції на стадії технічної допомоги та обслуговування
5. Визначити особливості процесів системи управління якістю продукції на стадіях її експлуатації та утилізації або вторинного перероблення після закінчення терміну служби
6. Розглянути систему управління безпекою харчових продуктів (НАССР)

Питання для обговорення:

1. Які процеси в системі якості мають місце на стадії перевірки продукції?
2. Які процеси в системі якості мають місце на стадії пакування та складування продукції?
3. Які процеси в системі якості мають місце на стадії збуту та продажу продукції?
4. Які процеси в системі якості мають місце на стадії монтажу та здавання продукції в експлуатацію?
5. Які процеси в системі якості мають місце на стадії технічної допомоги та обслуговування продукції?
6. Які процеси в системі якості мають місце на стадії експлуатації продукції?
7. Які процеси в системі якості мають місце на стадії утилізації або вторинного перероблення продукції після закінчення терміну її служби?
8. Що являє собою система НАССР?

Література: Л.3. с. 210-219.

Практичне заняття №5.3

Тема роботи: «Ключові аспекти системи якості послуг транспортного підприємства»

Мета роботи: з'ясувати особливості елементів системи управління якістю послуг транспортного підприємства

План роботи

1. Надати характеристику послугам у системі якості
2. Розглянути ключові аспекти системи якості послуг та відповідальність керівництва
3. З'ясувати роль персоналу і матеріальних ресурсів в системі якості послуг
4. Розглянути структуру системи якості послуг

Питання для обговорення:

1. Яким на сьогодні є стан і перспективи розвитку системи управління якістю послуг?
2. Що належить до послуг як специфічного виду продукції?
3. Які ключові аспекти системи якості послуг?
4. Якими є завдання у сфері якості послуг?
5. Як можна охарактеризувати відповідальність і повноваження керівництва в системі якості послуг?
6. Які вимоги пред'являються до персоналу в системі якості послуг?
7. Що належить до матеріальних ресурсів системи якості послуг?

Література: Л.3. с. 221-229.

Практичне заняття №5.4

Тема роботи: «Маркетинг в системі якості послуг транспортного підприємства»

Мета роботи: сформулювати уявлення стосовно сутності та ролі маркетингу в системі якості послуг транспортного підприємства

План роботи

1. Визначити особливості процесів маркетингу та зобов'язання постачальника в системі якості послуг
2. Охарактеризувати процеси проектування в системі якості послуг
3. Розглянути процеси надання послуг в системі якості
4. З'ясувати особливості аналізу якості виконання послуг та їх поліпшення

Питання для обговорення:

1. Якою є структура система якості послуг?
2. Яка документація використовується в системі якості послуг?
3. Як здійснюється взаємодія зі споживачами в системі якості послуг?
4. Які елементи має система якості послуг?
5. У чому полягає завдання маркетингу в системі якості послуг?
6. У чому полягає процес проектування послуги в системі якості?
7. Як можна охарактеризувати процеси надання послуг в системі якості?
8. Які завдання вирішує кваліметрія?

Література: Л.3. с. 230-240.

Розділ №6. «ПРОГНОЗУВАННЯ, ПЛАНУВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ»

Практичне заняття №6.1

Тема роботи: «Класифікація показників рівня якості продукції»

Мета роботи: розглянути сутність та елементи системи управління якістю продукції

План роботи

1. Надати характеристику загальним відомостям рівня якості продукції
2. Розглянути класифікацію показників рівня якості продукції
3. З'ясувати особливості показників призначення та надійності продукції

Питання для обговорення:

1. Як класифікується промислова продукція?
2. Що означає «рівень якості продукції» і як він обчислюється?
3. Які показники належать до показників призначення?
4. Які показники належать до показників надійності?

Література: Л.3. с. 295-305.

Практичне заняття №6.2

Тема роботи: «Патентно-правові, екологічні, економічні та показники безпеки продукції»

Мета роботи: ознайомитися зі складом, сутністю та призначенням показників продукції

План роботи

1. Розглянути ергономічні показники продукції
2. Розглянути естетичні показники продукції
3. Визначити особливості патентно-правових, екологічних, економічних показників та показників безпеки продукції

Питання для обговорення:

1. Які показники належать до ергономічних показників?
2. Які показники належать до естетичних показників?
3. Які показники належать до патентно-правових показників?

4. Які показники належать до економічних показників?
5. Які показники належать до показників безпеки продукції?

Література: Л.3. с. 306-315.

Практичне заняття №6.3

Тема роботи: «Загальні відомості прогнозування, планування і оцінювання рівня якості продукції»

Мета роботи: з'ясувати особливості методів прогнозування, планування і оцінювання рівня якості продукції та праці транспортних спеціалістів

План роботи

1. Надати характеристику процесам прогнозування і планування рівня якості продукції
2. Розглянути загальні відомості про оцінювання рівня якості продукції
3. З'ясувати особливості оцінювання технічного рівня продукції

Питання для обговорення:

1. Для чого і як здійснюється прогнозування рівня якості продукції?
2. Як здійснюється планування рівня якості продукції в організації?
3. На яких стадіях життєвого циклу продукції здійснюється оцінювання рівня її якості?
4. Які методи використовуються при оцінюванні рівня якості продукції?
5. Як оцінюється технічний рівень продукції?
6. Що означає «базовий зразок» і як він вибирається?
7. Що означає «оптимальне значення характеристик показників якості продукції» і як вони визначаються?

Література: Л.3. с. 316-328.

Практичне заняття №6.4

Тема роботи: «Оцінювання рівня якості продукції»

Мета роботи: сформулювати уявлення відносно сутності, призначення та методів оцінки якості продукції

План роботи

1. Охарактеризувати процес оцінювання рівня якості продукції одного виду
2. З'ясувати особливості оцінювання рівня якості різнорідної продукції
3. Розглянути оцінювання рівня якості продукції на стадіях її виготовлення й експлуатації або споживання
4. Визначити особливості оцінювання рівня якості й ефективності праці

Питання для обговорення:

1. Як оцінюється рівень якості продукції одного виду?
2. Як оцінюється рівень якості різнорідної продукції?
3. Як оцінюється рівень якості продукції на стадії її виготовлення?
4. Як оцінюється рівень якості продукції на стадії експлуатації?
5. Як здійснюється в організації оцінювання рівня якості й ефективності праці?

Література: Л.3. с. 329-344.

РОЗДІЛ №7. «ПІДТВЕРДЖЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ І СИСТЕМ ЯКОСТІ ТА ЇХ РОЗВИТОК В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ РИНКУ»

Практичне заняття №7.1

Тема роботи: «Основні положення Державної системи сертифікації УкрСЕПРО»

Мета роботи: розглянути призначення та основні положення державної системи сертифікації УкрСЕПРО

План роботи

1. З'ясувати сутність, призначення та основні положення державної системи сертифікації УкрСЕПРО

Питання для обговорення:

1. Коли, ким і для чого було розроблено Державної системи сертифікації УкрСЕПРО?
2. Які положення УкрСЕПРО визначаються ДСТУ 3410?
3. Які види діяльності передбачає система УкрСЕПРО?
4. Які функції виконують аудитори з сертифікації?
5. Які функції українського навчально-наукового центру зі стандартизації, метрології та стандартизації?

Література: Л.3. с. 345-355; Л.4. с. 83-89.

Практичне заняття №7.2

Тема роботи: «Сертифікація систем якості в системі УкрСЕПРО»

Мета роботи: сформуванню уявлення відносно функцій та призначення органів з сертифікації в системі УкрСЕПРО

План роботи

1. Розглянути сутність та призначення органів з сертифікації в системі УкрСЕПРО

Питання для обговорення:

1. Які вимоги до органів сертифікації згідно ДСТУ 3411?
2. Що повинні мати органи сертифікації?
3. Які нормативи повинен містити фонд органу сертифікації?
4. Яка процедура реєстрації в Державних органах сертифікації?

Література: Л.3. с. 356-393.

4 Рекомендовані навчально-методичні матеріали

1. Грідчіна М.В., Захожая В.Б. Фінанси (теоретичні основи): Підручник. – К.: МАУП, 2002 (2004). 312 с.
2. Загорський В.С., Вовчак О.Д. Фінанси: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. 247 с.
3. Осіпцев В.І. Фінанси: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. 415 с.
4. Партин Г.О., Загородній А.Г. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. 379 с.
5. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник. 4-те вид. – К.: Центр навчальної літератури, 2006 (2009). 312 с.